

Konference o budoucnosti Evropy

SOUHRNNÝ ZÁPIS

**Pracovní skupina pro digitální transformaci, které předsedala paní Elina Valtonenová,
vnitrostátní parlamenty (Finsko)**

Pátek 11. března 2022 od 9:00 do 11:00

1. Úvodní slovo předsedkyně

Jednalo se o pátou schůzi pracovní skupiny pro digitální transformaci. Této schůzi, která se konala v hybridním formátu, předsedala paní Elina Valtonenová. Předsedkyně členům poskytla přehled o postupu a připomněla, že v první fázi, tedy od října 2021, pracovní skupina projednala příspěvky z platformy týkající se digitální transformace, které byly rozčleněny do třech pilířů („ochrana naší společnosti“, „posílení postavení občanů“ a „posílení hospodářství“). Nyní, když jsou k dispozici doporučení evropské panelové diskuse občanů na téma „Silnější hospodářství, sociální spravedlnost a pracovní místa / vzdělávání, kultura, mládež a sport / digitální transformace“ a doporučení vnitrostátních panelových diskusí občanů, budou tato doporučení hlavním podkladem pro další práci. Práce se proto zaměří na tematické okruhy, které odrážejí doporučení panelových diskusí občanů. Předsedkyně představila tematické okruhy:

1. přístup k digitální infrastruktuře,
2. digitální dovednosti k posílení postavení občanů,
3. bezpečná a důvěryhodná společnost a
4. digitální inovace v zájmu posílení hospodářství.

2. Prezentace doporučení první evropské panelové diskuse občanů na téma „Silnější ekonomika, sociální spravedlnost a pracovní místa / vzdělávání, kultura, mládež a sport / digitální transformace“ a doporučení vnitrostátních panelových diskusí občanů na téma „digitální transformace“ a následná diskuse

Zástupci evropských panelových diskusí občanů představili svá doporučení. Objasnili doporučení týkající se **práva na digitální vzdělávání a přístup k internetu pro všechny** včetně seniorů. Zdůraznili, že je důležité, aby děti měly v souvislosti s virtuální výukou během pandemie COVID-19 přístup k počítačům. Digitální vzdělávání by mělo být povinné od základní školy a mělo by se řídit společnými osnovami. Byl zdůrazněn význam odborné přípravy pro vstup na trh práce. EU by měla investovat do vysokokapacitní **digitální infrastruktury** s cílem zajistit konkurenceschopnost a předejít strategickým závislostem. Jeden ze zástupců uvedl, že infrastruktura v oblasti mobility bude vyžadovat také digitální infrastrukturu a že je třeba zabránit tomu, aby zahraniční subjekty získaly monopol na poskytování digitální infrastruktury v EU.

Zástupci občanů rovněž představili doporučení, aby EU měla rozsáhlejší pravomoci a více zdrojů pro **boj proti nezákonnému obsahu a kybernetické kriminalitě**. On-line platformy by měly nést větší odpovědnost za obsah, který zveřejňují, a orgány by měly být schopny chránit děti před sexuálním obtěžováním na internetu. Pokud jde o digitální dovednosti a práci, bylo doporučeno, aby byla pracovníkům poskytována digitální odborná příprava s cílem připravit je na požadavky trhu práce a aby bylo zvyšováno povědomí veřejnosti o tom, co v této oblasti nabízejí stávající platformy. Další doporučení se týkalo **inteligentní práce a obav ohledně přesouvání evropských pracovních míst do zahraničí**, jemuž by měly zabránit pobídky k sociálně odpovědnému chování. Další doporučení by společnostem provozujícím sociální média uložilo povinnost zavést pokročilejší algoritmy, které by rozlišovaly spolehlivé informace od nepravdivých. Zároveň by neměly být poskytovány finanční pobídky na podporu nespolehlivých informací a mělo by se předcházet cenzuře. Další účastník panelové diskuse občanů poukázal na fyzické a duševní problémy spojené s prací z domova a navrhl, aby podniky poskytovaly svým zaměstnancům ergonomické židle a pracovní stoly. Rovněž bylo doporučeno poskytovat digitální vzdělávání s důrazem na sociální dovednosti a používání internetu lidem ve všech fázích života.

Zástupce **vnitrostátní panelové diskuse občanů Nizozemska** předložil tři vnitrostátní doporučení. Zaprvé, všichni lidé v Evropě by měli mít **rychlé, bezpečné a stabilní připojení k internetu**. Je nesmírně důležité zajistit ochranu před **trestnou činností páchanou na internetu**, a to na vnitrostátní i evropské úrovni. Zadruhé by EU měla zajistit, aby **internetové nákupy byly ve všech zemích EU stejně bezpečné**. Měla by být omezena moc velkých internetových platforem, a to prostřednictvím jasných právních předpisů EU. Zatřetí by **pravidla ochrany soukromí měla být spojena s jejich praktickým prováděním a objasňováním**, zejména na základě pokynů členských států. Zástupce z Nizozemska rovněž vyzval k tomu, aby do rozhodování o právních předpisech v digitální oblasti, zejména pokud jde o mediální gramotnost a kritické myšlení, byla zapojena mládež.

Několik členů v rámci diskusí zmínilo **agresi proti Ukrajině**, která podle jejich názoru vedla k tomu, že řada těchto doporučení je nyní ještě potřebnější a konzultační proces o budoucnosti Evropy ještě hodnotnější. Schůze se celkově zaměřovala na čtyři uvedené tematické okruhy a během diskuse byla zmíněna tato témata:

Přístup k digitální infrastruktuře

- Členové celkově podpořili jednotlivá doporučení a zdůraznili, že je třeba, aby všichni lidé měli přístup k digitální infrastruktuře a nikdo nezůstal opomenut. Byl zmíněn přístup k internetu coby lidské právo a zazněl návrh, aby EU učinila cenově dostupný vysokorychlostní internet základním právem všech svých občanů. Přístup k internetu v méně rozvinutých oblastech a ve venkovských regionech je považován za nutnost, která vyžaduje další financování. Byly představeny probíhající iniciativy, jako je úsilí o širší zpřístupnění sítí 5G a optické infrastruktury, včetně vysokorychlostního širokopásmového připojení pro každou domácnost. Byly zdůrazněny přínosy vysokorychlostního internetu pro jednotný trh a pracovní příležitosti.
- Členové vyzvali EU k zajištění toho, aby digitální infrastruktura, zejména sítě 6G, zůstala pevně v evropských rukou. Cílem je zaručit bezpečnost a ochranu Evropanů a zajistit strategickou autonomii. V souvislosti s doporučením, aby infrastruktura byla v zájmu předcházení

monopolům majetkem státu, bylo zdůrazněno, že existují i jiné způsoby regulace monopolů a také způsoby, jak motivovat soukromé podniky k zajištění širokého pokrytí, například tím, že společnostem bude umožněn přístup k rádiovému spektru pouze tehdy, pokud pokryjí území celé země, nebo prostřednictvím partnerství veřejného a soukromého sektoru.

Digitální dovednosti k posílení postavení občanů

- Členové široce podpořili názor, že je třeba zajistit přístup k digitální odborné přípravě a vzdělávání. Byla zmíněna práce na akčním plánu digitálního vzdělávání.
- Členové uvedli, že podle jejich názoru jsou digitální dovednosti zásadně důležité v několika ohledech. Vnímají je například jako způsob, jak zacházet s falešnými zprávami, zajistit bezpečné používání internetu nebo umožnit účast na trhu práce. Občané by rovněž měli být informováni o svých právech on-line, jako je právo nebýt podřízen algoritickému rozhodování. Digitální dovednosti a kompetence jsou vnímány tak, že umožňují občanům stát se součástí digitální společnosti. Jako priorita byla zdůrazněna inkluzivní digitalizace a přístup zranitelnějších skupin, ale i potřeba zaměřit se na sociální dovednosti a tzv. „netiketu“ (pravidla slušného chování na internetu) v oblasti vzdělávání.

Bezpečná a důvěryhodná společnost

- Řada členů uvedla, že považuje kybernetickou bezpečnost za klíčovou prioritu a domnívá se, že by se měla zlepšit všeobecná informovanost o vynakládaném úsilí a stávajících institucích.
- Stejně tak bylo nadneseno téma falešných zpráv a zavádějících informací a byla zmíněna pokračující práce v souvislosti s návrhem aktu o digitálních službách, který zavede povinnost moderování obsahu na základě demokratických zásad při současném zajištění dodržování základních práv. Pozornost byla věnována Evropskému středisku pro sledování digitálních médií (EDMO).
- Kromě stávajících opatření byl navržen kodex chování pro boj proti falešným zprávám.
- Jeden člen navrhl lepší koordinační struktury na úrovni EU, aby se zabránilo nepřiměřené úloze vnitrostátních orgánů v závislosti na zemi původu.
- Bylo navrženo, aby se občané více zapojovali do spolupráce s tvůrci politik. Digitální transformace by měla odrážet základní práva občanů, zajišťovat ochranu osobních údajů a bránit diskriminaci.
- Měla by platit nejen zásada, že co je nezákonné offline, by mělo být nezákonné i online, ale také že lidská práva, která jsou platná offline, by měla platit i v online prostředí.
- Zazněl návrh, aby bylo zakázáno hromadné sledování a rozpoznávání obličejů.
- Algoritmy by měly být transparentní a za důležitý krok se považuje schválení návrhu aktu o umělé inteligenci.
- V souvislosti s Ukrajinou a navrhovaným nařízením o trzích s kryptoaktivy (MICA) bylo zdůrazněno, že může dojít ke zneužití kryptoměny s cílem vyhnout se sankcím.

Digitální inovace v zájmu posílení hospodářství

- V souvislosti s doporučením týkajícím se inteligentní práce někteří členové zdůraznili, že je třeba, aby technologický vývoj přispíval k fyzickému a duševnímu zdraví pracovníků, vnášel do

jejich životů zlepšení a aby jej společnosti nevyužívaly jako příležitost k omezování práv pracovníků.

- Transparentnost zavádění digitálních nástrojů na pracovišti je považována za důležitou a pracovníci by měli být zapojeni do digitalizace na pracovišti.
- Bylo navrženo pečlivě kontrolovat sledování na pracovišti a zakázat hromadné sledování a biometrické rozpoznávání a zavést na úrovni EU vymahatelné právo na ochranu proti rozhodnutím přijatým algoritmy umělé inteligence.
- Přeshraniční práce na dálku v EU by se neměla potýkat s překážkami.
- Byla vyjádřena podpora zvyšování odolnosti Evropy a snižování strategických závislostí.
- Jeden člen vyzval k otevřenosti evropského hospodářství a zdůraznil, že je důležité posílit vnitřní trh a odstranit překážky obchodu. Byly vyjádřeny obavy v souvislosti s postupy blokování obsahu na základě zeměpisné polohy a jejich dopady na menší země.
- Byl zmíněn evropský akt o čípech jako příklad iniciativy, která má zajistit digitální nezávislost Evropy a její vedoucí postavení v oblasti nových technologií, včetně výzkumu, vývoje a výroby. Navrhované nařízení o umělé inteligenci bylo označeno za první svého druhu na světě.
- V zájmu plného využití digitálních možností byla zdůrazněna potřeba důvěryhodné evropské digitální identity, která by mohla zajistit bezpečný způsob sdílení osobních údajů.

3. Závěrečné slovo předsedkyně

Předsedkyně odkázala na prezentaci doporučení občanů a rozpravu na plenárním zasedání dne 12. března. Uvedla, že dalším krokem bude vypracování předloh návrhů, aby mohly být projednány a aby k nim mohla být poskytnuta zpětná vazba na příští schůzi pracovní skupiny. Tyto návrhy pak budou představeny na plenárním zasedání konference a konference bude ukončena dne 9. května.